

3. प्राकृतिक रचना व जलप्रणाली

प्र. 1. अचूक पर्याय निवडून वाक्ये लिहा.

- 1) ब्राझीलचा सर्वाधिक भूभाग -----
 - 1) उच्चभूमीचा आहे.
 - 2) मैदानी आहे.
 - 3) पर्वतीय आहे.
 - 4) विखंडित टेकडथांचा आहे.
- 2) ----- ही सर्वात दक्षिणेकडील पर्वतरांग आहे.
 - 1) हिमाद्री
 - 2) लघु हिमालय
 - 3) शिवालिक
 - 4) बृहद हिमालय
- 3) सुंदरबन हा जगातील सर्वात मोठा ----- प्रदेश आहे.
 - 1) मैदानी
 - 2) पर्वतीय
 - 3) किनारी
 - 4) त्रिभुज
- 4) ----- प्रणालीचा त्रिभुज प्रदेश 'सुंदरबन' या नावाने ओळखला जातो.
 - 1) गंगा-धागरा
 - 2) गंगा-ब्रह्मपुत्रा
 - 3) धागरा-हुगळी
 - 4) ब्रह्मपुत्रा-गोदावरी
- 5) ----- बहुतांश भाग थरच्या वाळवंटाने व्यापला आहे.
 - 1) राजस्थान
 - 2) पंजाबचा
 - 3) भोपालचा
 - 4) दिल्हीचा

- 6) ----- हा सर्वात प्राचीन वलीपर्वत आहे.
- 1) हिमालय
 - 2) अरवली
 - 3) विध्य-सातपुडा
 - 4) पश्चिम घाट
- 7) भारताला सुमारे ----- कि.मी लांबीची किनारपट्टी लाभली आहे.
- 1) 5700
 - 2) 2500
 - 3) 7500
 - 4) 7400
- 8) अरबी समुद्रातील लक्षद्वीप बेटे ही -----
- 1) मुख्य भूभागापासून तुटलेल्या भूभागाची बनली आहेत.
 - 2) प्रवाळबेटे आहेत.
 - 3) ज्वालामुखीय बेटे आहेत.
 - 4) खंडीय बेटे आहेत.
- 9) अंदमान समूहातील बेटे ही प्रामुख्याने ----- आहेत.
- 1) प्रवाळ बेटे
 - 2) किनारी बेटे
 - 3) ज्वालामुखीय बेटे
 - 4) लक्षद्वीप बेटे
- 10) भारतातील एकमेव जागृत ज्वालामुखी ----- बेटावर आहे.
- 1) निकोबार
 - 2) बॅरन
 - 3) प्रवाळ
- 11) ब्राह्मीला सुमारे ----- कि.मी. लांबीची किनारपट्टी लाभली आहे.
- 1) 5700
 - 2) 7400
 - 3) 7500
 - 4) 2400

12) ब्राह्मीलमधील ----- ही जगातील सर्वात लांब पुळण मानली जाते.

- 1) प्राइया दू कॅसिनो
- 2) माराझॉ
- 3) टोकॅटिन्स
- 4) कोलंबिया

13) अँमेझॉन हा ब्राह्मीलमधील सर्वात विस्तीर्ण ----- प्रदेश आहे.

- 1) मैदानी
- 2) किनारी
- 3) द्वीपसमूह

प्र. 2 फक्त नावे लिहा.

1. आशिया खंडातील ही प्रमुख पर्वतप्रणाली आहे -
2. हिमालय पर्वतरांगांमधील दक्षिणेकडील अर्वाचीन पर्वतरांग -
3. भारताच्या पश्चिमेकडे नैऋत्य - ईशान्य दिशेने पसरलेला पर्वत
4. अरवली पर्वताच्या पूर्वेकडे या पर्वतरांगा आहेत -
5. दख्खन पठाराचा पश्चिम भाग -
6. दख्खन पठाराच्या पश्चिमेस असलेली पर्वतरांग -
7. पश्चिम घाटाच्या महाराष्ट्रातील भागाला असे म्हणतात -
8. जगातील सर्वात मोठा त्रिभुज प्रदेश -
9. हिमालय पर्वतरांगांमधील सर्वात उंचीचे शिखर -
10. बंगालच्या उपसागरातील ज्वालामुखीय बेटे -
11. ब्राह्मीलमधील सर्वोच्च शिखर -
12. भारतातील महत्वाची नदी -

13. ब्राह्मीलमधील सर्वात मोठी नदी -
14. ब्राह्मीलच्या नैऋत्य भागात असलेल्या नद्या -
15. ब्राह्मीलमधील तिसरी महत्त्वाची नदी -
16. ब्राह्मीलमधील सर्वात मोठा विस्तीर्ण प्रदेश -
17. भारताला लाभलेला सागरी किनारा -
18. ब्राह्मीला लाभलेली किनारपट्टी -
19. जगातील उष्णकटिबंधीय पाणथळ भूमी -
20. पुरागुआकु नदी या ठिकाणी अटलांटिक महासागराला मिळते -
21. पाणलोट क्षेत्राच्या दृटीने भारतातील दुसऱ्या क्रमांकाची नदी -
22. कृष्णा नदीच्या उपनद्या -
23. कावेरी नदी या राज्यांतून वाहते -
24. गंगा नदी येथून उगम पावते -
25. यमुनोत्री येथे उगम पावणारी गंगेची प्रमुख उपनदी -